

UKRAJINSKÝ UNION

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

Vychází třikrát za měsíc.
Předplácí se v administraci. Zároveň lze a splatno
v Pisku.
Předplatné a poštovní zástihkou nebo dopředkou na
celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku
Kč 7.
Korrespondence se poskytuje 20%, sleva vždy za hotové.
Redakce a administrace Pisk, Rybářská ul. č. 2.
Fotografie se nevracejí. Inzerční doklady musí být
opodstatněny. Kladný, kdo se nevztáhne k ústavě a k na ústavě
zakládaného, považován jest závažně za odštěpence.
Cena 50 haléřů.

Bobčan M. Hrejmuk:

Do deníku středoevropské diplomacie

»Bje-li tě někdo ve tvůj — nastav mu druhou.« Prokazovali kde tento výrok je napasán, nebudu, neboť bez toho jest to známé. Každý ví, že to slova z Kristova Učení a na tom došlo. Tato slova, ale výtluka Lva Tolstého, jíž mají znamenat to, alychými byli trpěliví, smiřeni a neodporovali zlu.

Kdyby Lev Nikolajevič Tolstoj byl aspoň trochu více myslil, nikdy by nebyl tak »velikým«.

Vezměme na příklad řeči ukrajinskou národní otázku.

Téměř šest let snaží se ukrajinská emigrace přesvědčovat středoevropskou socialistickou diplomaci, která neustále křičí o své mírumilovnosti, o tom, že rány, které obdržujeme od ní a jejích socialistických přátel na Rus, jsou neomstelné a že naše ukrajinské národní tělo tím neomstelně trpí. Lohu se říkne, — šest let, ale kde usou trochu si všiml jedné našeho ukrajinského života, jedné těch poměrů, jež jsou v naší, nyní porobené a pod tímou ran klesající vlasti, ten jistě se zamyslí nad těmito řečmi. Ano, šest let krvácel srdce ukrajinského vlastence a více než deset — krvácel celý ukrajinský národ, jenž žije v údolích karpatsko-kavkazském.

Ale odbočil jsem trochu. Nuže! »Bje-li tě někdo ve tvůj — nastav mu druhou.« Toto přikázání náš národ vykonával a dosud vykonává, věra poctivě.

Besídka.

Na soud světa.

(Revoluční zpěvy.)

»Proklatě,« zaklel jsem a to pomohlo. Chytil jsem se a už ani se nemohl. Bolševická jinda už je tu, letí jako blesk a kdyžby nebyli hodili do řeky bombu, sotva zůstal by po nich sled. — Seděl jsem pod křemem a dýval jsem se na vlny, jež vznikly hromnou explozí. Krávy počaly mizeti a tu spatřil jsem spoustu malých rybiček. Byly výbuchem bomby takřka zničeny a pluly na povrchu vodním.

»He, zlymaly jen samé malé, drobné! — Sama chasa . . . Kdež jsou velryby, ti zohouři? Ani sviňuch obecní se tu neukáže, ty, ať jakkoliv silný výbuch — ústanoš nepoškoděny.«

»Ano, výbuch může chytit jen slabé,« pomyslí jsem si, dívaje se na ty drobné ryby a chtěl jsem z vody pryč, leč v okamžiku tom jsem se zamyslel. — Nad řekou totiž stály celé sloupy prachu, zářobněho jehou. »Nu, půjdu z vody, čert vem všechno, zde je jako v pohádko.« Avšak za chvíli musel jsem totu »krásko« místo opustit, ješto mě nohy počaly stáhnouti křev. Člověk nemá právo ani si odpočinouti. Sotva usedne na slánku pod keřem; Bolševik — skočí do řeky — křev. — Co to je? Kráso? Neb počátky krásy? . .

Naše ukrajinská krev smočila hroudu po mž dříve klopýtali všichni, kdož chtěli se svými sousedy přátelské styky. Nyní, svlužená . . . hrouda se rozpouští a středoevropská diplomacie může si dělati sterky, po nichž hráči tam, kde chce dělati své obchody.«

Středoevropská diplomacie, která by mohla toto naše neštěstí, tuto naši krev vidět a pomoci, nepřestává bít nás, tak se říká se všech stran. Kdo však si povšími posledních projevů pana československého ministra zahraničí, Dra. Beneše, a také všech projevů vůči Polsku, ten po zrale óvaze jistě uzná, že rány, které padly a dosud padají na naše tělo, se ozemírňují, nýbrž naopak, stávají se těžšími a hroznějšími.

Tato situace je každému ukrajinskému vlastenci, každému emigrantu, který nemá nic společného s Tolstým a jeho průkoneky — tak jasné, že věru se bojíme o zítřek . . . O všem, u socialisticko-středoevropské diplomacie jest ještě záhada, jež praví, že »bítou-li ti jeden řat, odevzdal poslední . . .«

Ale douvte, pánové! Tato záhada už je vyčerpána tak, že to dále nejde. Na příklad: Brali nám půdu, odevzdali jsme i domy — brali nám krávy, odevzdali jsme i telata — brali nám kožich, odevzdali jsme i kožich — brali nám vlast, opustili jsme ji. Zkrátka, plní-li jsme vaše socialistické zásady poctivě a Lev Nikolajevič Tolstoj ve své »výš« může být jistě pyšným. Čtyřicet milionů ukrajinského národa neodporovalo zlu. Zásady Tolstého co socialisty jsou již vyčerpány — neboť když hrli nám kožich, odevzdali jsme

»No, zaplat Pán Bůh — byl bych bez míla se utopil. Ale ani státi, ani seboš hmoti jsem nemohl, ješto křeče mě toho nedovolovaly. I musel jsem si ulehnoti přímo do prachu. Můžete si představit, jak jsem vypadal? Končeno křeče musely povolit a tak asi za půl hodinky byl jsem na pohrbku. Počal jsem se rozhlížeti.

Na pravo vidím malý rybník a vsaňici. Najednou ze vsi se ozval křik. Někdo řečnil. Jdu tam. Vedle kostela sešská shromáždění. Na stole stojí mladý, tak asi šestý řečník. Vmásl jsem se mezi lid a nasleouchám.

»Nám je to jedno! Ke všem čertům a vlastenečtívim,« volá bolševik. »Budeme pracovatí hůlekovy, ať v Americi, či Evropě a když nám bude dobře, bude to naše vlast a budeme jí věrně sloužit! Kamarádi sedličci! Ať Eliše komunai! Pryč z vlastenci. Ať zlynos!« volá bolševik, ale sedličci ani muk. Na stěle vystoupil sedlík.

»Bratři, sedličci,« volá nehybným sešským barytonem, tam asi třicetiletý muž. — »Poslouchají jsme první kamaráda, ješto nabíel nám místo šichého a milého sešského žyně — asi život. Nemí v tom všem co nám řekl nic pevného, nic lidského.«

»Tedy, což nejsem z lidu, nejsem člověk?« protestuje bolševik.

i kožich a když nás hrli, tak jsme utkali. Řídi bychom ještě něco řekli, ale nemáme již ničeho. Máme pouze život a kdyžby v Kristově víře bylo, že 40 milcový národ možno beztrápně akřičovat, snad by se tak stalo i ubohé Ukrajině, jen i toho selopně, ale víra Kristova tomu neučí. Proto svých životů diti nemůžeme.

Vím, že středoevropská diplomacie a zvláště bolševici, s kterými důlně evropské politikové kamarádli, rádi by si vzali i náš život, ale kde je to napadno, že i život musíme dát? — Myslíme, že evangelium tak drzě není, ba snad i vaše socialistické dogmy toho neřikají. Jsou to vaše moderní choutky, za které vy jednou zodpovíte, neboť vzali jste nám všechno, ale života nevezmete.

Jak vidíte, pánové, zůstal nám život — tedy, jako pravda. Jsme tedy v přátelství s pravdou a tato dává nám právo, které říkne, bychom se pozastavili nad otázkou seboobrany. Neboť života svých vám nedáme — i kdyžby to bylo ve vašich socialistických dogmech. Dáme-li, pak dáme pouze své vlastní. Hude to ale velká »ceremonie,« neboť není vyloveno, že my budeme nocení přičestí obět a vaše tribunály a porotní síně stáhnou tudou mrazny »přeměňti« přinesenou obět »na oltář« . . .

Zkrátka, každá idea prý musí být vykoupena krví a tuto krev my dáme. Rádi to uznáváme, ješto víme, že i ten, kdo chce mít řádný oběd, musí jíst maso . . .

»Ano, jste kamaráde z lidu, ale člověkem ještě nejste,« klidně se stolu odpovídá sedlík. »Tedy, co jsem?« —

»Abych upřímně řekl, vycítil jsem z vaší řeči, že jste pes.« Bolševik se boří, ale sedlíci se tomu jen smějí. A sedlík pokračuje: »Nechmuřte se, kamaráde, ale já to říkám zcela upřímně. Pes, jakožto zvíře, nemůže být samostatným — proto jest mu jediné A. merika neb Evropa — všude věrně poskouchá, jen když dostane kus chleba. Člověk, máli přítel, je člověk, ten potřebuje důševního klidu a rozumového vývinu — a to je možné jen tehdy, když dotýcně samostatně pracuje, samostatně myslí a ví odkud pochází duch, jenž jej doplňuje. Člověk musí stále se vztáseti, stále máti snahu dojiti k duchu. Ale proto, aby měl tam duši, musí poznati, co je kolem něho.«

Poslechněte tohoto člověka, divil jsem se velice, neboť, ačkoli byl dělníkem, tvrdil, že na světě bude dobře jen tehdy, když člověk pochopí, že pracovatí podle hodin je hřích. Jest to miravní úsuděk. Člověk musí pracovatí tolik, jak toho práce vyžaduje a zdraví dovoluje.

Zahorbený těmito slovy komunista prchl. Sedlíci počali se rozhlížeti. Odcházel jsem z tohoto shromáždění také, kráček jsem sešskou ulici, ale kam, sám nevím.

Chvečko Shybynecký:

Bělehradský triumf.

Poděbrady, dne 12. ledna 1925.

Rozpuštění chorvatské selské strany a zvolení Radiče, daly možnost Bělehradu triumfovati, ale Slované, kteří byli a dosud jsou vlastními bratry persekovaných, ti na bělehradský triumf osobní politické nejméně, než se stanoviska utlačovaných národů.

Tot se ví, že nepřítel Slovanstva také triumfuje a — snad více, než Bělehrad. Slovanstvo zase je roztrženo . . . Tot faktem, který konstatujeme. Soudy a různé porotní síly budou zase naplněny politickými »zrádci«.

My, jako neomonarchisté, těmito slovy Radiče hájiti nechceme, ale 99 proc. chorvatských sedláků, kteří byli Radičovyimi stoupenci a jichž osud je nyní odvislý pouze od libovůle Bělehrada, pronáležet nemohou, rovněž tak nemůžeme promlčeti proces, který jest zahájen proti našim revolucionářům ve Lvově.

Tisíce Ukrajinců našli v polských kriminálech a proces, který bude za pár dnů zahájen Puldákovi proti plukovníkovi Melnikovi a jiným ukrajinským studentům, zajisté doplní postřelené . . . polskou persekuci.

Něco podobného bude i v »triumfujícím« Bělehradě. Podíváme-li se dnes na Slovanstvo, vidíme, že se vytvářejí ve dvě skupiny. Jedna namáhá, druhá třpět, a není vyloučeno, že jednou vůdcové utlačovaných skupin se sejdou, nechají různosti názorů, stran a utvoří něco, co vyvolá, když ne krev, tedy tak silný odpor, že o jeho následcích bojíme se psát.

Opakujeme, že Radičova strana programově je nám cizí, ale po sdělostech, jež se staly v Záříbehu, mluví, nyní utlačovatelé — kteří pro případ vzpoury v Chorvatsku jsou hotovi poslati na selský, chorvatský lid Vrangetovské vojenské zálohy.

Slované, kteří do výše dobyli si samostatnost, vládnou starým, ba snad ruským způsobem.

Soudilo a odsuzovalo staré Rusko — soudí a odsuzuje i nové a Slované, kteří za starých časů třpět, nyní během si přehad a stejně utlačují, stejně soudí, stejně odsuzují. Bělehrad, zvláště Bělehrad, ten má všechno z

Ruska. Troubil po celém světě, že je Radič boševik, to je něco, co v našem ukrajinském případě se nazývá »germanofilstvím«, i my jsme byli svými »bratry« popularisovány co germanofilové, a sice proto, že politická situace donutila socialistickou »Centrální Radu«, jíti do Brestu-Litevského. Ovšem u nás byla jen situace, ale u Radiče byla situace i taktika, již našel »masover«. Ostatně, Radič po svém návratu z Moskvy prohlásil, že s boševiky nemá ničeho společného, že vůdce — jest zastupuje Radiče bude jednati s Moskvou docela jinak.

Bělehradská vláda, tvořící protiboševickou frontu, zároveň utvořuje i skutečně boševickou. Neboť nyní, po začlenění Radiče na, že vzniknou obě, jichž bělehradská vláda ani pomocí Vrangetových »bosčů« neuhájí.

Rozpuštění Radičovy strany v dějinách slovanického neperozasnutí je a snad bude událostí, která učiní oběti a sice ten, že my všichni, kteří bojujeme se svými »bratry« za samostatnost našich národů, utvoříme dohodu.

To je pozadí bělehradského triumfu.

Z ukrajínštiny přeložil: — haš.

K. Jakovenko:

K rozpuštění ukrajinské komunistické strany.

Presidium výkonného výboru III. internacionály ještě jednou dalo našemu ukrajinskému zpravovateli Vladimíru Vymyšenkovi, jestli o počátcích boševického hnutí chci hrát i na Ukrajině úlohu boševického komisara, naznačujíc, že nejen on, Vymyšenko, — nýbrž i všichni, kdož chtějí mluvit s Ukrajinou a její svobodě, nemohou náležeti do III. internacionály.

Rozpuštění ukrajinské komunistické strany, jež se stalo před několika dny, ještě jednou zdůraznilo, že nemáme co dělati s komunistickou internacionálou, nýbrž s imperialistickou Moskvou.

Kdo pozorně četl naše čísla, jež jsme podávali na tomto místě, ten nikdy neřekne, že jsme se myšlili, nebo že jsme měli nesprávný názor. Ovšem, nemůžeme se chaběti, že názory naše jsou nesprávné, ale to, že jsme přijali a po ní neustupně kráčíme, jest správné. —

sítě? — Ne, upřímně řeknu, byl jsem na to hrů! Nic, pranic nedělati a zasloužiti si takovou cest? A ještě se říká, že válka, neb na příklad revoluce, vyřinují velké běh. — Vždyť jak vidíte, celý můj cestovní je samý děs. Já se kře bojím — a tu zde — he — sto tisíc. Jestliže i ti kamarádi, kteří byli v novinách, tolik pracovali, jako já — tedy náš kurs stoupí. Uhmánc tedy přece něco platí. Já jsem, takto jsem přemítal a tu najednou za svahem uslyšel jsem rozhovor. V ústřety šli jakýsi muži. Nechtěje setkat se, vskočil jsem za keř a poslouchal.

»Jáhu, někdo šel proti nám a přel.« — pravil neznámý hluboký bas. Zatajil jsem dech.

»Ale co tě napadá,« pravil druhý.

»No jen abychom nebyli prozrazení,« tiše řekl třetí.

»To nám možná — boševický detektiv sám večer do lesa se neodvážil a byl-li to skutečně někdo, pak to dojistu byl jakýsi tláček.« —

Po té začali mezi sebou mluvit rusky. Mluvíli velmi zběžně a nerozuměl jsem jim. Porovnával se se mnou. Byli to ukrajinskí sedláci. Šlo jim tak asi lo. »Kam jdou?« proletole mou hlavou.

Odházeli a mužšeli svou záhadu plnou řeč. Vstal jsem a jako stín kráček za nimi a když jsem se přesvědčil, že jsou to opravdu

Jsme proti boševikům stejně jako proti Puldákovi. My nejdeme za vládnutím do Kijeva. Náš cíl jest zvládnouti nad Varšavou a Moskvou. Náš cíl je přinutiti tyto centry ke kapitabaci. Samozřejmě, že rozpuštění ukrajinské komunistické strany jest jedním z našich úspěchů. Co nyní budou dělati ukrajinskí komunisté, do toho nám nic není, ale jedno je jisté, že tyto návnové jsou v úzkých. — Moskevská internacionála je vyhnula a přitom nařídila, aby po osobní kontrole vstoupili do strany ukrajinských boševiků. To je výborné! Moskevští komunisté ukázali, že jsou státníci, že Ukrajinu je jejich majetkem a vy, jakožto učenci, můžete, a to s našim dovolením, vstoupiti do strany ukrajinských učenců. V takové situaci octla se ukrajinská komunistická strana.

Co asi počne tato strana, je naprosto hostejno, ale tení hostejno, co řekne Vladimír Vymyšenko a konečně všichni ti, kteří rozšiřují zprávy o ukrajínštině? —

My jenom konstatujeme, že tak, jako kdysi Moskva, otlrajice ukrajinské státoprávní snahy, zřídila z učenců mlsto ukrajinského heřmanství »maloruskou kolleži«, tak i nyní zřídila stranu »ukrajinských boševiků-komunistů«, aby potřela ukrajinskou komunistickou stranu, která prý v sobě měla maloruské tendence.

»V svojí chuti, svoja pravda i syh i volja.«

Tak řekl Taras Ševčenko. Dost možno, že naši komunisté a vůbec socialisté, toto pravdu počnou a přestannu ubohou vlásti tati do socialistických internacionál.

Z ukrajínštiny přeložil: — haš.

Hlas utlačov. Slovana

Jugoslavia pod vládnou teroru a krutěou násilí. Zatřetím nabývá stále většího rozsahu — Kandidatury chorvat republikánské strany selské prohlášeny neplatnými. Vládní zákroky proti chorvatské republikánské selské straně nabývají dle zpráv z jednotlivých venkovských míst velikých rozměrů. Jak v Záříbehu, tak i v jiných městech provádějí se demovní prohlásky a jednotlivých vynikajících osobností, z nichž četné byly zatčeny. — Na základě vládního nařízení ve přímé pou-

sedláci, přihlásil jsem se k nim. Ohklpli mně a když byli namo od učitele dopisu, byli by mně zabili na místě.

Mě ujišťovali, že jsem ten a ten, nebylo nic platné. Když pročeti učitelův dopis uvěřili a hned se přiznali, že ve vsi se chystají ke vzpouře proti boševikům. Byli a té vsi, kam jsem šel.

»Učitel mi řekl, že jste skoro všichni boševici?« otázal jsem se.

»Dnes se přesvědčíte, je-li tomu tak,« odpověděl mi silný mužik basem. Byl asi čtyřicetník a měl velkou, až ku podivu, bradu. Zdálo se mi v prvním okamžiku, že byl rumunský. Než jak se ukázalo, měl skutečně překrásný čerňavý plnovous. Když jsem se dozvěděl, že ve vsi je boševiků mnoho, začal jsem je prositi, aby vapouři nechtěli — neboť věci by neprosplli a sebe by zkašili. Sedláci mně poslouchali, ale při tom počali mně podězřívati, že mám padělaný dopis. — Bylo to hrozné. Jeden ze sedláků již chtěl mi dáti kufek do lebky.

Má situace byla úžasná! Svým ujišťováním uválil jsem na sebe podezření.

»Střel si nesámne,« podotkl hrdatý muž. »Zadusit ho,« řekl jeden a chytil mně za hrůlo. Milardy hvězď sjevily se měmí zraku. . . Sedlácká ruka mně dusila. Citil jsem, že nadcházet můj konec. Víte, co to znamená konec

XIV.

Poselství.

Druhého dne na pokyn učitelův kráček jsem do sousední vsi, svých promluvil se sedláky. Bylo již kolem třetí hodiny odpoledne, vstoupil jsem z pole do lesa. Za tímto lesem byla vesnice. Měl jsem od učitele dopis k jeho souduhům, kteří se našelali v této vsi a ti mi měli opatřiti všechno, abych mohl učiniti přednášku. Konečně nemohlo to býti někde venku anebo ve městě. Muselo se to odbytí v nějaké stodole za velmi opatrných podmínek. Boševici byli ve vsi a bylo zapotřebí učiniti tuto přednášku tak, aby sedláci poslouchali, i boševici o ni věděli. Byl to nemalý úkol. Já, přemýšlel jsem a osnoval plány, jak bych přednášel. Bylo to vše velmi nesnadné, ba nevděčné, neboť, jak jsem se dozvěděl od učitele — skoro celá vesnice již byla zboševšovaná.

Schválně šel jsem lesem, posalu, abych takřka přišel k večeru. V noci chtěl jsem všechno zaříditi a před obědem, poněvadž byla zrovna neděle, učiniti protiboševický výklad. Dosud jsem ničeho podobného nedělal, vyjímaje obyčejné rozmluvy mezi sedláky, ale nyní, když se mládek již zjeřil, kteří mou prázdňou hlavu chtějí »nagratiti« zlatem — naše musím tedy něco dělati.

Nechtělo se mi vystupovati, ale styděl jsem se učitele. Vždyt sio tisíc! A, co si my-

hlavní záhada na ukrasnu vládu sousojny nom-
dy prohlásovat kandidatury republikánské
ačkoliv strany za neplatné. Začíná funkcionáře
maďarské lidové strany v Sobotce. Odlétné
včera v Budapešti — red., odvodňuje se
im, že dle ústní prohlášení úředníka ad-
ministrace listu «Hlas», redakce dostávala
z Maďarska poměrně podporu na probíhání
kultury. Dle ústního sdělení sdělovací po-
lice, byl syn Rudolfov, Vladimír, zatčen, pro-
tože se pokusil rozeřevati sedláky v Gurni
Slubici k násilnému osvobození svého zače-
ného otce. Zatím co v Bělehradě o pravoslav-
ných vztociích svátých politický život utí-
ká, v Zářevnu pokračuje počtemi vyšetřo-
váními proti Rudolfov. Státním návladnímu
dru Slaviř Korbárovi byla dodána již část
obžalovacího materiálu, ale nejdůležitější do-
kumenty jsou ještě v Bělehradu, kam byly
poslány po zcela zvláštním karýru, aby moh-
ly být fotografovány. Třetí díl průkazného
materiálu má ještě v rukou policie, kde je
pohádan, aby mohl být poslán vyšetřujícímu
soudci. Za zvláštní ironii osudu může být po-
važováno, že zatímco jsou vzrůstají v třech
měsících, ve kterých roku 1910 seděl «srbský
veteránec». S osobními vztěchy bylo již za-
počáto. — V Jugoslavii vládne teror jako na
Rusí. Vláda Pašičova vládne po bolševicku
a prý v bránu zřídí čeruzvyčuky, im, bolše-
vici naučili nás řečným věcem. — Jen co je
pravda.

Bolševické «školy» na Ukrajině. V minu-
lém čísle něčeho listu pověděli jsme našemu
čtenářstvu o ukrajinské Ukrajině. Toť se ví,
že ukrajinská Ukrajina Moskvou je významně
zřímá země, my to všude a zejména žesko-
slovenský tisk, aby k podáváním zprávám z
Ukrajiny vůbec se stavěl s rezervou. Nyní
dofly nás zprávy, že bolševici, mimo agita-
ci o ukrajinské, budou zde na západě Evropy,
podávají zprávy o školství na Ukrajině. Aby
však naše čtenářstvo nepodlehlo živé pod-
něm informacím, připojujeme tuto zprávu: —

«Školy, jež bolševická Moskva zřídila
pro naše děti jsou jevštěn rozvrata. —
Ve školách jsou přednášeny jenom aforismy
komunistických klanů. Vyučuje se, jak
mali být pronášena proletářská hesla, jež
začasto slyšíme také od různých učenců
na ulici. O Ukrajině také se vyučuje, ale
tak, že naše vlna a jež dělní, v posled-

života? — — Hlava se mi zatočila, srdce
stouklo, jakoby chtělo prorazit črva.
Jsem živ nebo ne? Kde jsem?»

Šel jsem sama sebe a pocítil, že sko-
tečně žij. Chtěl jsem vstát, ale nemohl. . .
Zaplat Pán Bůh, že to jen tis se skončilo. Za
chvíli byl bych sobě vytrhl jazyk.
Toť mi lékař opravdu prorokoval, když
řikal, že první polehnutí je vždycky lepší.
Ale už se ještě a ním setkává . . .

Užral jsem se k učitel. Lex tu byl jako
les, možno bylo v ranném šeru jej krásným
vidět a zřevati mu, než v mě hlavě zpěv běží
nemohl.

Na jednom polrubku, jenž hlízel právě
naproti mně, spatřil jsem spěchajícího k lesu
člověka. Když jsem se přiblížil, poznal jsem
v něm učitele. Spěchal podřevati se na násle-
dek vagonu. Když jsem se sáhl a pozdravil,
poznal jsem, že probíhá na své práci z kosa.

«Podezřívám vás, pane, že jste něsco to-
lex, abyste sdělal přednáška, vyvolal jen
vzpouru.» řekl mi, když jsem se odtáhl po
příčině jeho nrazité nálehy. Vyřekl jsem na
něj cti a myslil jsem si: «Zaplat Pán Bůh. —
Sedl i ten mně chytne za brádo . . .» Šel
jsem zaručen a jistě můj običej byl vyjevo-
ným. —

Učitel, dívaje se na můj vyjevenost, po
chvíli se odtáhl: «Povězte mi, prosím, jak se
to stalo?»

ním rozu stáraj se hračkou, která vyvolá-
vá a mladé generace směje. —

Zprávy tyto jsou originální a ověřené.
Právě, že kdybychom aspoň jednou obdr-
želi potěšující zprávy, zařídili bychom to tak,
že bychom tu nebyli. A i kdyby konec konců
bolševici uváděli v život všechno to, co jsou
stáli v začátcích revoluce, stejně bychom je-
ště ještě raději raději, raději pově-
naše rodiny? — Proč nám ti, kteří vědí, že
bolševismus je nesmysl, spíráš právo dělat
to, co oni dělají, či chtějí právě dělat? —
Ostatně, bolševici jsou bolševici. My jsme je
poznali lépe, než kdokoli jiný.

O. K. Hovazin:

Ze sbírky «Dumky».

Já chtěl bych mraky zastavit,
je složít v jednom místě,
a šťastné chvíle zastavit,
a pak smílit je.

Rád chci bych pohledět ještě
na obilno bez mraků
a slavně odvést deště,
do jednoho okapu

a pod cháp ten hlavu dát,
by smočily jí slzy,
pak jako matitel brozny vstát
a všechno skončit brzy.

J. D.—ky:

SEN.

Tam na Dněpru vřít houpl
vlnu za vlnou,
vlny hučí přes křivou,
dumou, tajemnou . . .

Vitr vlnami zahrává —
lony jasny svit .
a lico stírá slzy,
lba ukrajinský lid . . .

Emigranti vraceti se,
tichou noci sen,
rozhodli se — bře, teď klesli,
na posvátnou zem.

Země jim tu jistě druhá,
než j. lba.

«Co je s panem generálem?» nověštně
se jeho otázky, odtáhl jsem se.

«Jste oba blázní — ptám se vás, jak se
to stalo?»

«Kde je dopis?»

Teď jeho náhoda byla pro mně jasná. O-
táčel se, aby dopis nenáhl se v bolševických
rukou. Obličej jeho byl bílý. Pověděl jsem
mu celou historii od začátku. Když zmínil
jsem se, že byl jsem slavně nemocen, pofučal
se na mně a myslil jsem, že omdl . . .

«Odmušte mi, zavolať.

«Nic se nestalo,» odpověděl jsem.

«Stalo se mnoho, stalo se, ale praveť jen
nepodezřívajte z chabivosti,» prosil učitel.

Zakryl jsem mu svou rukou rty a ušně,
že něsco podobného do hlavy mi přijít ne-
mohlo, neboť jsem sám to všechno završil. «A
možno, že všechno co se stalo, jest jen k lep-
šim,» sklonil jsem.

«Jak to myslíte?» —

«No, kdybych šel do vsí a tam bolševici
mně chytli, pak . . .»

«Ano, máte pravdu, máte pravdu,» vy-
ručil mně a dal jsem se do chůze.

XV.

Jakými prostředky bolševický hrál lid.

Po obědě dal jsem se do popisování své-
ho cestování a dojmů. Než, pokud jsem počal,

hrát shrabané krvi stvrtilé,
v řádra schoval.

Vichr skučl, vlny bouři,
den se tíhl sem —
«Vstaňte bratři, Bůh je s námi!»
My slovanský kmen.

Různé zprávy.

Vláda bolševiků se krosí. — Vykázání
Tročského z III. internacionály nese své ovo-
ce. Politická kancelář III. internacionály, jež
jest jedinou vládkyní na Rusi, vydala důvěr-
ný rozkaz všem svým agentům, aby dávali
pozor na spolupracovnický komunistického
demního tisku. Z toho je vidět, že III. inter-
nacionála nevěří ani svým žurnalistům. Nyní
po rozpuštění ukrajinské komunistické strany
odpor k této krvavé instituci listě vzroste a
tak rozhodný jest čas — kdy vláda bolševiků
ocitne se v úzkých a huť útece, nebo obhájí
rudý teror, který povede k stejným důsled-
kům. Doplvali jsme proti těmto složdám po-
ctivě a úspěchy naši práce už jsou. Boj nice
sluhčím není — buď nám potřebí podpory,
ale doukáme, že ti, kteří nás chápu — při-
spějí . . .

Počínají si zřetovat. «Národní osvobo-
zení» před sedávnoš přineslo stáť pod ná-
zvem: «Jen slovanský přelid, z pera H.
Risky. Autor článku píše, že z velikých plá-
nů, limit se zadržel po převratu, usatečňuje
se žalostné málo. V slovanské politice roz-
běhli jsme se k velikému činu založení «Slo-
vanského ústavu. Jen co je pravda, Čeští be-
ginnáři usmíleli se a konečně se tomu uanesli,
vystavili banku, vystavili a zakoupili mnoho
jiných domů, ale z těch «velikých plá-
nů» pře-
ce jenom se uskutečnilo «žalostné málo». «V
slovanské politice» také se «zrušili» ale se
k Slovanskému ústavu, sbrhř k Moskvě a k
Varkavě. Ale my konečně se tomu sedívám,
že z těch «velikých plá-
nů» se uskutečnilo ža-
lostné málo, neboť to ani podle toho, jak píše
p. H. Riska, nebylo možno. Hle, co tvrdí:
«Pozorně prosím daleko všimě spojitost a vzá-
jemnost osudů na příklad mezi Československy,
Němci a Maďary, než mezi Jihoslovensky a Po-
lsky atd. Hle vidím, že prohlášení a pořádků
vlivů mezi Čechy a Němci jest daleko inten-

presvědčil jsem se z kalendáře, že bylo právě
19. července 1919. Paal jsem skoro do ve-
čera. Ven jsem nevycházel — ješto jsem se
bál, aby přece nějaké «večko» na mně nepad-
lo. Za sebe jsem se tolik nebál, ješto za čas
svých politick nabral jsem přesvědčení, že
smrt se mně hojí a přehř ode mně, ale bál
jsem se o své hostitele.

«Někdo v noci zavraždil Omelkovi rodi-
če,» pověděl učitel doučebně dno ráno, když
jsem se probudil.

Toto sdělení mně skutečně překvapilo,
takže nemohl jsem sebou ani hnořit. «I Omel-
ka?» sotva jsem vyslovil.

«Ne, Omelko jest živ, ale jeho uvěnění —
řikal, že on prý vraždu spáchal, koktal učitel.
Bylo to opravdu dost ohromujícího. «Ze
Omelko zavraždil své rodiče?» řin nedově-
ry jsem se odtáhl.

«Věra, je člověk deví, na kterém světě
žije. Jsem celý blázen, nechci věřit, ale ve
skutečnosti celá rodina byla vyvražděna.» —

«Jak chcete, pane učitel? — řekl jsem.
«Já ale jsem přesvědčen, že tu není nic jedho,
než politická zlostnost bolševiků. Ze by syn,
uhvěřil Omelku, se dopustil tak velikého
zlčinu, spíše věřím, že za hodinu budu ob-
šen.» —

Najednou venku zahřmělo. «Venku prší?»
otázal jsem se.

sivnější než mezi Čechy a Poláky. Jestli «Národní Osвобоzení» s p. Řipkou a se všemi legionáři vidí další spojitost a vzájemnost osudu mezi Československý, Němci a Maďary, proč si tedy lámou hlavu nad otázkou «Slovanského útavus»? — Nač? Vždyť usudí Československu, Němcům a Maďarům má tak velkou «spojitost», že «Národním Osвобоzení», se svým p. Řipkou, vzhledem k tomu, že z «velikých plánů» uskutečnilo se «žalostně málo», nic jiného nezbyde, než se těch «velikých plánů» zřici a vybudovati Československo-Německo-Maďarský útav. Ale p. Řipka, ačkoliv ze samého počátku píše, že z «velikých plánů» uskutečnilo se žalostně málo, zklamán, ba věří, že budoucí čas, «Slovanský přehled» bude něčím více než jen «Slovanským přehledem», bude «přehledem života» národů, žijících ve střední, východní a jihovýchodní Evropě. To samo sebou se rozumí, neboť jsou tu ve střední Evropě Němci a Maďari a proto tento časopis «zahýval by se přirozeně nejvíce národy slovanskými». No řekněte, není to div nad divy!!! Ale ilav, ně: «slavistické studium bylo by jeho páteří, i jak pak ne! «Spojitost a vzájemnost osudu Československu, Němcům a Maďarům» jest dovolit býti páteří pro «slovanské studium». A potom si stěžují, že z «velikých plánů» uskutečňuje se žalostně málo». — hák.

Prof. B. Z.

(Odpověď na zasláno.)

Váš ctihoř přispěvek, jak víte, jsme uveřejnili a poněvadž nás čtenáři se zajímají o to, zda ukrajinská emigrace také pracuje a jde s námi, sdělujeme, že ano i ne.

Ano, proto, že mnozí z předních činitelů, ze samého začátku spolupráci přislíbili, ale ne všichni zůstali důsledni. Mnozí z nich zaslali nám přispěvky, ale jsou to většinou ti, kteří neslibují, nemluví, nýbrž vědí, že třeba pracovat a pracují.

Co dělají ukrajinské profesory a doktory? Odpovídáme, že ve věcech politiky nedělají naprosto ničeho. Jsou ovšem činní, pracují na poli kulturním a to také má svůj účel a smysl, dost možná, že práce jejich pomůže pěkně ovoce, ale jest to «dost možná» a pak, že plod jejich práce přichází (jak už bývá obvykle) později. Mnozí z nich jak z profesorů, doktorů

«Ano, již dávno», odpověděl učitel. V kuchyni ozval se mužský rozhovor. «Snad přišel starosta», poznamenal učitel a vyšel z pokoje. Za chvíli byl ižem také v kuchyni. Byl zde skutečně starosta, muž větší postavy a jeho pomocník. Seděli zaudáním. Po té vypravovali, že Omelko jest uvězněn, že všichni, jak místní bolševici, tak i vojsko a komisaři tvrdili a šlehně agitovali, že Omelko z národních poháněk předem zavraždil svého bratra (který byl na neštěstí bolševikem) a pak, odváje se, aby jejotec nevyděl, zavraždil jej a v šlehně zavraždil pak matku a zesílil sestru. Zkrátka: Polovina Omelkových přátel jest proti němu, ukončil starosta. —

«At se děje boží vůle», řekl učitel, «ale aby Omelkovi bylo uhlázeno, toho na svědomí nechci mít. Omelko takové věci není schopn.»

«Ano», potvrdil pomocník starostův. — Chof učitelova dala se do práce a začala sčítat ruce, žádala, aby se nemíchala vůbec do skutečné spletené historie. «Teď ho čerezyčijka sežere», pobuřně řekl starosta. Ale Omelka do čerezyčajky nevezl. Seděl uvězněn v místním bolševickém úřadě. Když starosta a jeho pomocník odešli, učitel řekl: —

tak i ostatní inteligence, nechápali svého smutného postavení, které pro všechny tři kategorie těchto lidí jest stejné a platí pro všechny.

Profesor, přednášíže studentovi přednáší o všem možném, jenom ne o tom, že novopečený doktor, vzhledem k tomu, že do vlasti nesmí, musí zůstat v emigraci, kde je doktorů bez toho dost.

Bezstarostnost studentstva je stejná. «Eh, nějaké to bylo, nějaké to bude». Jiní zase říkají, že když ukončí svá studia budou vraceti se do vlasti, aby tam mohli splnit své zasloužitosti. Od takových «vlastenců» žádají nějakých prací na národním poli nemůžeme, když ani sami toho nechápou. B. H.

Ukrajinci rozšiřujte svůj tisk.

Odporujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen odborně dokonalé ale i levné tak na př. fa.:

Václav Šemokrouh, Kozojedy-Kralovice u Plzně

kde najdete speciální výrobu strojů sečí, cementářských, mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalejší sečí stroj doby přítomné, stroje na tašky značky «EternaVictoria».

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčíte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

«Pojďme, podíváme se na zabité.» Žena uchočila se oběma rukama k ústům a plače, nechtěla jej pustit, ale užijel jsem ji, že prodereme se k onomu domu zahrada a že se míchali do nížeho nebežeme a žena povolila.

Bylo již kolem jedenácté hodiny dopoledne. Venku pořádně pršelo, ale nehledě na počasí, všude bylo plno lidí, mezi nimiž chodili bolševičtí agitátoři a připravovali půdu k stráživému činu. Sem tam bylo slyšet rozřívání a nadávky na vraha — Omelka.

Na nádvoří, kde bydlel Omelko se svými rodiči, bylo mnoho lidí, jenž šel se diviti na úžasné divadlo. Na zápraží stály selky. — Jedny plácala, jiné zase přepíně hrázou, divaly se jedna na druhou, jakoby očekávaly, která co poví. Profučil jsem se s Kvasnickým do světnice. Tu spatřil jsem, že stěny byly potřásány krví a u stolu na sláně ležel s rozbitou hlavou muž větší postavy. Z pod slámy až ku prahu pramenem tekla krev. Na lůžku z kraje ležela také s podpezaným hrdelem starší žena a vedle ní ležela mladá dívka. Tělo její bylo odkryté, takže bylo zřejmo, že byla zrazena. . . . Ve třech měla zakrvácený šátek. Vedle lůžka na pohovce ležel s pohmožděnou hlavou mladý hoch. . . . Byli to otec, matka, bratr a sestra Omelkovi. Ne-

ní slov, aby bylo možno popsat tento obraz. «To neučinil Omelko», tise zapřisahal učitel a vyšel jsem. Se skloněnými hlavami vraceli jsme se domů. Na cestě potkali jsme starostu.

«Hezké je to tam Co?»

«Velmi hezké», odpověděl učitel. «Takové krásky tu dá kronika jistě nezná.» —

«Co je s Omelkem?» otázal jsem se.

«Bědně — bolševici myslí, že již chytli celou vesnici, ale těžce se mýlí. Agitují, aby byl souzen zde,» vyprávěl starosta.

«Svět již šli,» podotkl učitel a rozřekl jsem se. Starosta svěřil hlavu, kráček ku «svým» na posadu a my zase šli k domovu, kde budovala učitelova žena, čekajíc na muže. . . .

«Oni barňuři chtějí souditi Omelka zde, aby tak mohli vyprovokovati všechny vlastenecky citící lidi,» řekl učitel, když jsme přišli domů. «Pojď, Helenko, a poslouchej co říkají bolševici a co lidé,» vyběhl prosebně učitel ženu.

Seděl jsem oba v pokoji a přemýšleli o události.

«Sporoval jste, s jakými posuňky mluvil starosta?» náječnou otázal se učitel.

«Ano,» odpověděl jsem. «Ale co všichni je to právo?»

Heslo k chuti

«Máno, Máno! Nech už šití»,
praví matka k dceři,
«vždyť dnes máme

od Jabulky

výbornou večeři.»

V Pisku, na Floriánském nám.